Chrońmy Przyr. Ojcz. **74** (5): 355–364, 2018

Metody nieinwazyjnego, indywidualnego rozpoznawania żmii zygzakowatej *Vipera berus* w badaniach terenowych

Methods of non-invasive individual identification of the adder *Vipera berus* in field research

STANISŁAW BURY[1], AGATA BURY[1], KATARZYNA KUREK[2], BARTOSZ BORCZYK[3], ALEKSANDRA KOLANEK[4,5]

[1] Instytut Nauk o Środowisku
Uniwersytet Jagielloński
30–387 Kraków, ul. Gronostajowa 7
e-mail: stanislaw.bury@gmail.com

[2] Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk
31–120 Kraków, al. Adama Mickiewicza 33

[3] Zakład Biologii Ewolucyjnej i Ochrony Kręgowców
Instytut Biologii Środowiskowej
Uniwersytet Wrocławski
50–335 Wrocław, ul. Sienkiewicza 21

[4] Zakład Geoinformatyki i Kartografii
Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego
Uniwersytet Wrocławski
50–137 Wrocław, pl. Uniwersytecki 1

[5] Towarzystwo Herpetologiczne NATRIX
54–206 Wrocław, ul. Lednicka 65

Słowa kluczowe: identyfikacja, znakowanie, ubarwienie, monitoring, żmija.

Żmija zygzakowata *Vipera berus* (Linnaues 1758) jest gatunkiem o nieznanych trendach populacyjnych w Polsce, mimo od lat notowanego spadku liczebności w innych krajach Europy. Brak badań monitoringowych może być częściowo spowodowany nieznajomością metodyki umożliwiającej śledzenie trendów populacyjnych, która nie wymagałaby odłowów węży, a zatem byłaby bezpieczna i nadająca się do zastosowania przez szersze grono osób pracujących w terenie. Artykuł ma na celu przybliżenie skutecznych i nieinwazyjnych metod identyfikacji osobniczej żmii zygzakowatej, które mogą być z powodzeniem stosowane w badaniach terenowych, a przez to posłużyć do lepszego poznania biologii i ekologii tego gatunku w naszym kraju. Opisane metody oparte na katalogowaniu zmienności międzyosobniczej są łatwe w zastosowaniu i mogą stanowić podstawę metodyki monitoringu żmii zygzakowatej w Polsce.